

mació, davant l'aparició de nous recursos tecnològics capaços de servir la informació directament als qui la necessiten.

La qüestió és què representen aquestes noves formes d'accedir a la informació i quin impacte pot tenir en el desenvolupament econòmic. Si l'única informació que pot arribar a molts països és la que proporciona la televisió en el seu format actual, llavors l'anàlisi "clàssica" veurà confirmades les seves prediccions. Els rics de sempre seran cada vegada més rics i els pobres a penes sobreviuran arrambats a una patalla "estúpida". Però, en aquest cas, continuarem en l'àmbit de la societat industrial. Informació administrada des de dalt per poders sòlidament constituïts i sense cap possibilitat d'interactuar entre emissors i receptors. Ací no hi ha ni revolució de la informació ni res que s'hi assembli. Ni menys encara l'esbombada globalització

a través de la societat de la informació. Si, altrament, aquesta informació es correspon amb l'organització social en xarxes, llavors molts dels països en desenvolupament tindran molt a dir en les pròximes dècades. Per a ells, la qüestió està en com i mitjançant quina organització de xarxes humanes interconnectades a través d'Internet, com a part d'un procés de globalització creixent de l'activitat de comunitats concretes, es pot aconseguir la creació de béns socials essencials. La societat industrial, l'*anticient règim*, ha demostrat a bastament la seua incapacitat per assolir aquesta meta. El segle que ve dirà si la societat de la informació significarà un canvi de prou envergadura per entendre la riquesa i la pobresa des d'una altra perspectiva.

Membre del Consell Editorial d'El Temps Ambiental

A ganivetades

EDUARD SANJUAN

Aquests dies ens adonem que ja fa uns deu anys que hem entrat en el nou mil·lenni. La història no en sap gaire res de dates simbòliques, emblemàtiques, esotèriques... La Humanitat transforma realitats i dinàmiques i no sol posar pòrtics de beninguda guarnits amb flors i recitals de poesia. Però ara –en aquest intent de saludar el 2000– ens adonem que aquell moment històric que hem convingut a anomenar "la caiguda del mur" va representar, representa, una transformació formidable de les relacions internacionals a escala planetària.

El camí traçat per la desaparició de blocs és el que tot just hem començat a recórrer dubtant a cada pas. El món sorgit i "estabilitzat" després de la Segona Guerra Mundial ha esclatat i n'apleguem de dia en dia els trossos sense saber encara la direcció ni la velocitat que hem de prendre. Les ideologies que sustentaven idees de transformació, de superació del capitalisme perquè era un sistema profundament injust i esquizofrènic han xocat dramàticament contra les realitats perverses que es van construir en nom d'aquelles idees.

I què és allò que ens trobem? Que algú pensa per nosaltres o, millor dit, que "no-pensa" per tots nosaltres: el mercat. A falta de línies de pensament d'emancipació, d'objectius clars de superació de contradiccions socials, dels "plans" que sempre han acompanyat l'esdevenir dels homes, han prevalgut les úniques energies en marxa, les forces fins ara imparables que imposa de minut a minut el mercat. En aquest sentit –com diu encertadament Jospin citant l'obra de Fernand Braudel *La dinàmica del capitalisme*– no sembla tan negativa la globalització per si mateixa (les cultures gregues i romanes ja incorporaven, per exemple, una certa idea de globalitat), com la falta d'un rumb determinat, d'ideals, de significat, de tots aquells elements vitals, ni més ni menys, dels quals sempre s'han nodrit les societats.

El trajecte que probablement seguiran els pobles serà marcat, com ara, per aquesta dramàtica absència de "principis" substituïts. El caos s'ha estès a àmplies zones del planeta –territoris de l'ex-Unió Soviètica, de l'Àfrica i de l'Àsia–, i les convulsions socials, les catàstrofes humanes i les guerres sorgiran, ara més que mai, d'una lluita desesperada, desbocada, pel control

ARXIU / JOSÉ NICOLÁS

És i serà el moment dels "senyors de la guerra", decidits a imitar models de ferotge acumulació capitalista.

de les primeres matèries. El model nord-americà, precisament l'absència de tot model, és el que sembla que ha decidit de seguir la humanitat. És i serà el moment dels "senyors de la guerra", decidits a imitar models de ferotge acumulació capitalista allà on les armes i la força –a la major part del Tercer Món– esdevenen l'únic mètode per aconseguir-ho d'una manera ràpida. Occident ha exportat un model –victoriós des de la caiguda del teló d'acer– que, implantat mimèticament en la pura desestructuració i pobresa, genera inevitablement una crisi de civilització.

Segles abans, els homes i les dones tenien dos camins bàsics per fugir de la marginació i de la pobresa: l'emigració i la revolució. Dues fórmules ara qüestionades, tapades des del Primer Món. Les multinacionals i les companyies locals desmunten a canonades –sense transicions ni voladures controlades– estructures socials que representaven per a molts pobles la mínima seguretat davant l'abisme. Mentre nosaltres ens permetem el luxe de "repensar" l'estat del benestar, hem dit a la resta del món que s'espavili a ganivetades.

Cap d'Informació Internacional de TV3